

**POZYTYWNA
SZKOŁA PODSTAWOWA**

im. Arkadiusza Arama Rybickiego w Gdańsku

**WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA KLAS 4-7
NA LEKCJACH ETYKI
W POZYTYWNEJ SZKOLE PODSTAWOWEJ
IM. ARKADIUSZA ARAMA RYBICKIEGO W GDAŃSKU
ROK SZKOLNY 2025/2026**

I. ETYKA- GŁÓWNE CELE I ZAŁOŻENIA.

1. **Głównym celem** nauczania etyki w klasach 4-7 jest wspieranie uczniów w kształtowaniu ich tożsamości moralnej, rozwijaniu krytycznego myślenia oraz przygotowaniu do świadomego i odpowiedzialnego życia w społeczeństwie. Przedmiot ma za zadanie pomóc uczniom w rozumieniu, analizowaniu i podejmowaniu decyzji w oparciu o uniwersalne wartości.

2. Cele szczegółowe:

- Rozwijanie myślenia moralnego: Uczeń ma za zadanie rozróżniać dobro od zła, analizować dylematy etyczne i podejmować świadome wybory.
- Kształtowanie postaw społecznych: Uczeń ma za zadanie rozwijać postawy takie jak empatia, życzliwość, tolerancja i szacunek dla innych ludzi, niezależnie od ich poglądów czy pochodzenia.
- Wzmacnianie odpowiedzialności: Uczeń ma za zadanie uczyć się ponoszenia odpowiedzialności za własne działania, słowa i decyzje, a także za konsekwencje społeczne i ekologiczne.
- Zrozumienie wartości: Uczeń ma za zadanie poznać i zrozumieć uniwersalne wartości, takie jak prawda, sprawiedliwość, wolność i godność, oraz ich rolę w życiu osobistym i społecznym.
- Rozwijanie krytycznego myślenia: Uczeń ma za zadanie krytycznie analizować informacje z mediów, rozpoznawać manipulację oraz formułować własne, uzasadnione opinie.

III. Obszary, które poruszane są w klasie 4.

- Podstawy moralności: Uczeń rozumie, czym jest dobro i zło, uczciwość, sprawiedliwość i prawdomówność. Potrafi rozpoznać te pojęcia w codziennych sytuacjach, np. w szkole lub w domu.
- Relacje z innymi: Uczeń potrafi okazywać szacunek rówieśnikom i dorosłym. Wie, jak być dobrym kolegą/koleżanką, jak pomagać i wspierać innych.
- Empatia: Uczeń uczy się rozpoznawać i rozumieć emocje swoje i innych. Potrafi wczuć się w sytuację drugiej osoby i na nią zareagować w odpowiedni sposób.
- Odpowiedzialność: Uczeń zdaje sobie sprawę z konsekwencji swoich działań i decyzji. Uczy się dbać o swoje rzeczy i szanować cudzą własność.

POZYTYWNA SZKOŁA PODSTAWOWA

im. Arkadiusza Arama Rybickiego w Gdańsku

Założenia:

- Lekcje prowadzone są w formie gier i zabaw dydaktycznych.
- Wykorzystuje się opowiadania i bajki z morałem, które stają się punktem wyjścia do dyskusji.
- Uczniowie odgrywają scenki obrazujące proste dylematy etyczne, co ułatwia zrozumienie problemów.
- Na zajęciach buduje się atmosferę otwartości i zaufania, aby dzieci czuły się swobodnie w wyrażaniu swoich myśli.

IV. Obszary, które poruszane są w klasie 5.

- Wartości i wybory: Uczeń potrafi zdefiniować, czym są wartości (np. przyjaźń, lojalność, odwaga). Uczy się podejmować świadome decyzje, które są zgodne z jego wartościami.
- Radzenie sobie z konfliktami: Uczeń poznaje różne strategie rozwiązywania konfliktów w sposób pokojowy i sprawiedliwy. Uczy się negocjować, iść na kompromis i szukać wspólnego rozwiązania.
- Etyka w grupie: Uczeń rozumie rolę zasad i reguł w życiu grupowym (np. w klasie, w drużynie sportowej). Uczy się współpracy i brania odpowiedzialności za wspólne cele.
- Szanowanie różnorodności: Uczeń uświadamia sobie, że ludzie są różni – mają różne poglądy, pochodzenie czy tradycje. Uczy się tolerancji i akceptacji odmienności.

Założenia:

- Lekcje oparte są na dłuższych dyskusjach, w których uczniowie uczą się argumentować swoje racje.
- Wykorzystuje się studia przypadków z literatury lub filmu, które ilustrują złożone dylematy moralne.
- Uczniowie realizują małe projekty (np. plakat, prezentacja), które mają na celu przedstawienie konkretnych wartości.
- Nauczyciel zachęca do otwartej komunikacji i pomaga w rozwiązywaniu bieżących problemów klasowych.

V. Obszary, które poruszane są w klasie 6.

- Etyka a społeczeństwo: Uczeń rozumie, jak normy moralne kształtują życie społeczne. Potrafi rozmawiać o problemach takich jak sprawiedliwość społeczna, prawa człowieka i obowiązki obywatelskie.
- Krytyczna ocena informacji: Uczeń uczy się analizować i oceniać informacje pochodzące z różnych źródeł (Internet, media). Rozróżnia fakty od opinii i rozpoznaje manipulację.
- Etyczne korzystanie z mediów cyfrowych: Uczeń uświadamia sobie zagrożenia związane z używaniem Internetu (np. cyberprzemoc, hejt). Uczy się odpowiedzialności za słowa w przestrzeni wirtualnej.
- Etyka w kulturze: Uczeń rozpoznaje i analizuje wartości etyczne w dziełach literackich, filmowych i plastycznych. Potrafi odnieść je do własnego życia.

Założenia:

- Lekcje prowadzone są w formie debat i dyskusji panelowych.
- Uczniowie pracują z materiałami multimedialnymi (fragmenty filmów, artykuły prasowe, kampanie społeczne).
- Na zajęciach rozważa się złożone dylematy, które nie mają prostych rozwiązań, co rozwija umiejętność krytycznego myślenia.
- Stawia się na pracę projektową, np. przygotowanie prezentacji na temat etyki zawodowej lub zasad savoir-vivre'u.

VI. Obszary, które poruszane są w klasie 7

- Wprowadzenie do filozofii etyki: Uczeń poznaje podstawowe kierunki myśli filozoficznej (np. utylitaryzm, etyka obowiązku). Potrafi opisać główne założenia tych koncepcji na prostych przykładach.
- Etyka w życiu zawodowym: Uczeń rozumie, czym jest etyka zawodu (np. lekarza, nauczyciela, dziennikarza). Wie, jakie są kodeksy etyczne i dlaczego są ważne.
- Tożsamość i wartości: Uczeń zastanawia się nad własną tożsamością moralną. Analizuje, jakie wartości są dla niego najważniejsze i jak wpływają one na jego życie.
- Etyka a sumienie: Uczeń rozumie, czym jest sumienie i jaką rolę odgrywa w procesie podejmowania decyzji. Wie, że sumienie jest wewnętrznym "kompasem moralnym".

Założenia:

- Praca opiera się na analizie tekstów filozoficznych dostosowanych do wieku uczniów.
- Uczniowie prowadzą dzienniki etyczne, w których zapisują swoje refleksje i dylematy.

- Na zajęciach odbywają się dyskusje z gośćmi, np. psychologiem, prawnikiem, lekarzem, którzy dzielą się swoimi doświadczeniami.
- Lekcje mają na celu przygotowanie uczniów do dojrzałego i świadomego podejścia do życia moralnego, co jest szczególnie istotne przed końcem szkoły podstawowej.

VII. Zasady oceniania z etyki

1. Aktywność na lekcji.

Podstawą oceny z etyki jest **aktywność ucznia** podczas zajęć. Aktywność to nie tylko zgłaszanie się do odpowiedzi, ale przede wszystkim:

- Udział w dyskusjach i debatach.
- Proponowanie rozwiązań dla dylematów etycznych.
- Gotowość do pracy w grupie i wspieranie innych.
- Zadawanie pytań i dzielenie się swoimi przemyśleniami.
- Krytyczne podejście do omawianych zagadnień.

2. Projekty i prace długoterminowe.

Uczeń będzie oceniany za realizację prac projektowych. Projekty mogą przybierać różną formę, np.:

- Stworzenie "Kodeksu etycznego klasy".
- Przygotowanie prezentacji na temat etyki zawodowej.
- Prowadzenie dziennika etycznego, w którym uczeń opisuje swoje przemyślenia i dylematy.
- Realizacja małej kampanii społecznej.

3. Samoocena i refleksja.

Etyka to przedmiot, który wymaga od ucznia **refleksji nad sobą**. Na koniec każdego semestru, lub po większym projekcie, uczniowie będą proszeni o dokonanie samooceny, w której odpowiedzą na pytania typu:

- Co mi się udało?
- W czym mogłem/mogłam się poprawić?
- Co nowego dowiedziałem/dowiedziałam się o sobie?

Samoocena ma na celu rozwijanie świadomości i dojrzałości moralnej.

VII. Kryteria oceny śródrocznej i rocznej.

- **Ocena bardzo dobra (5):** Uczeń jest bardzo aktywny, inicjuje dyskusje, wykazuje się krytycznym myśleniem i kreatywnością. Jego prace projektowe są wykonane starannie i w pełni oddają temat. Samoocena świadczy o dojrzałej refleksji.
- **Ocena dobra (4):** Uczeń jest aktywny na lekcji, chętnie bierze udział w pracach grupowych. Jego prace projektowe są poprawne, a samoocena wskazuje na zrozumienie tematu.
- **Ocena dostateczna (3):** Uczeń wykazuje podstawową aktywność na lekcji. Jego prace są wykonane, ale bez większego zaangażowania. Samoocena jest na poziomie podstawowym.
- **Ocena dopuszczająca (2):** Uczeń wykazuje minimalną aktywność i nie angażuje się w pracę grupową. Jego prace są niekompletne lub wykonane niedbale.

Zespół nauczycieli etyki:

1. Agata Mazur
2. Anna Piechówka
3. Magdalena Markiewicz